

Terrazel

Sant Llorenç d'Hortons

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Major, s/n i Plaça del Terrazel
Alçada: 197

Coordenades:

Latitud: 41.46652
Longitud: 1.82558
UTM Est (X): 401928
UTM Nord (Y): 4591213

Classificació

Número de fitxa 08222 - 119
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1990
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Festa Major de Sant Llorenç](#)

[Personatges del Terrazel](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 05/03/2013 - 01:00

Descripció

El Terrazel és un espectacle de carrer d'arrel tradicional. La dramatització tracta el tema del perill que representa la contínua pressió humana sobre el medi ambient. Constitueix un dels actes centrals de la Festa Major de Sant Llorenç d'Hortons. Es representa el 10 d'agost a les 11 hores de la nit. Té quatre parts ben diferenciades: Els entremesos; el carrer de foc; l'espectacle i el correfoc. En els entremesos, les diverses comparses ballen davant l'Ajuntament. Cada entremès té música i coreografia, de Neus Franci, pròpia. Els diferents entremesos són: l'Obertura, el Vals de Gegants, el ball dels Mesos o Ball de Nans, el galanteig i el Ball dels Follets. El carrer de foc comença amb un redoble de tabals, l'encesa de sortidors, cascades i traques al carrer major i d'entre el fum comencen a sortir els Llefres. Tots els elements dels entremesos i el públic travessen amenaçats per accedir a la plaça del Terrazel.

L'espectacle consta de tres actes. El primer representa l'aparició de la natura, de la vida i de la humanitat. Després dels balls de tots els entremesos apareix Gaia, l'esperit de la Terra, amb el seu talismà i símbol de poder: un cargol de mar. També apareixen els Arcans i les Al·legories del Paisatge. En el segon acte un personatge sortit dels arcans, el Buscarrons provoca un desastre rere l'altre i desferma totes les forces del mal (els Llefres, el monstre Malaganya i el drac Llengot), que s'apoderen de Gaia i del seu talismà. En el tercer acte després d'una lluita el mal és vençut i culmina en un castell de focs. Finalment tots els elements de foc, bestiari, Llefres, i Llambants participen en un correfoc pels carrers del nucli antic del poble.

Se celebra a les 11 de la nit del dia 10 d'agost, festivitat de sant Llorenç, i patró del poble. L'espectacle es va representar per primera vegada l'any 1990. El treball creatiu, plàstic i musical, ha estat el resultat del Taller de El Terrazel, una singular experiència que ha sumat la participació de nombroses persones del poble, la majoria joves, sota la direcció de diferents tècnics per a les diverses àrees implicades (plàstica, musical, coreogràfica, pirotècnica, etc.)

El resultat és un espectacle sorprenent, per a tots els públics, d'una gran força expressiva, ple de foc, color, música, dansa i quelcom de màgic. La seva posada en escena corre a càrrec de més d'un centenar de persones.

Observacions:

Fotos facilitades pel senyor Ramon Moix i Terrazel

Història

Els seus orígens cal buscar-los en una reunió convocada per Rafel Capdevila, tinent d'alcalde i, el gener de 1995 a l'Ajuntament, a unes quantes persones del municipi. El motiu era una "Carta als reis" que un grup de joves havia adreçat al consistori reclamant actes dedicats a la joventut. Ramon Moix, que a l'any anterior havia participat de la Patum de Berga i va quedar impressionat per la seva força i intensitat, va proposar un espectacle amb el mateix esperit però amb un tema contemporani. L'objectiu era inaugurar el nou espectacle el 10 d'agost d'aquell mateix any, festivitat de Sant Llorenç i Festa Major del poble. Només es demanaven dues condicions indispensables: tenir una direcció artística per assegurar-ne la qualitat i que fos obert a la participació popular tant en la construcció d'elements com en la posada en escena.

La direcció artística va anar a càrrec d'Amadeu Farré, figurista i escenògraf de Vilafranca del Penedès. La situació geogràfica de Sant Llorenç d'Hortons envoltat per les comarques més industrialitzades i urbanitzades de Barcelona i la sensibilitat social envers els temes mediambientals i paisatgístics, van determinar que el tema sobre el qual versaria l'espectacle fora l'ecologia i la defensa del medi ambient. Fruit de la voluntat de participació popular es va crear el Taller de Terrazel o Taller que entre 1990 i el 2000 va anar configurant els diversos aspectes de l'espectacle, des del vestuari, la creació de personatges, la música o la pirotècnica. Cada taller dirigit per especialistes però amb la participació voluntària de joves i hortonencs de totes les edats.

Durant els primers anys va anar evolucionant amb la creació de nous elements (personatges, músiques, etc) i la desaparició d'altres. No és fins l'any 1995 que adopta el nom de Terrazel; és a dir, amor o zel per la Terra.

Els components més antics de El Terrazel són el cor de Llefres i el Malaganya (1990), i els Llambrants i el Llengot (1991). Paton Soler va compondre les primeres músiques electròniques per a l'espectacle l'any 1991. El bestiari de foc es va completar amb l' Unicorn l'any 1993.

L'any 1994 es va introduir l'acordió diatònic amb dos arranjaments de temes de Paton Soler, el Ball dels follets, per al nou grup dels Follets, i el Vals de Gegants. Amadeu Ferré va rebre l'encàrrec de construir els gegants La Mare Terra (1994) i El Sol (1995).

L'any 1995 es completa la parella de gegants i apareix una nova comparsa de nans infantils, els Mesos de l'Any. Per a acompanyar els balls que formaran els entremesos es van constituir el primer grup de gralles i tabal, que interpretarien noves composicions com L'Obertura, El Galanteig i el Ball dels Mesos de l'Any.

L'any 1996 s'hi va afegir un conjunt de sis capgrossos, les Al·legories del Paisatge.

El primer guió escrit i estructurat de l'espectacle és de 1995. El Terrazel començava a ser una obra complexa: es van idear les prèviues dels Entremesos i el Carrer de Foc; incorporava un text inicial del poeta hortonenc Ricard Garcia; naixia el personatge del Buscarrons amb el seu clàssic discurs satíric; s'hi sumava el Correfoc.

L'any 1997 es va fer una representació del Terrazel al Parc de la Ciutadella, ocasió que va servir per incorporar un nou personatge: Gaia, amb vestuari d'Amadeu Farré, coreografia de Núria Soler i música de Gerard Gual. Posteriorment s'hi va afegir música de José Luís Arguis i millores en el cas dels Llambrants, les ales de l' Unicorn, l'encesa elèctrica de les maces o la incorporació, el 2004, dels Arcans.

Bibliografia

TERRAZEL (2010). Terrazel, un projecte, una festa: vintè aniversari; dins Programa de Festa major de Sant Llorenç d'Hortons de 2010; pàgs. 13 a 18.

Enllaços d'interès:

<http://terrazel.cat/>

